

RECENZIJA

1. Bendra informacija apie vadovėlio rankraštį

„Šag za šagom!“ – 7-8. Novyj
Marytė Puzaitė, Loreta Šernienė.
Užsienio kalbos (rusų) vadovėlis.
7-8-ieji kalbos mokymosi metai. (11-12 kl.)
Leidykla „Presvika“

2. Vadovėlio turinio vertinimas**2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms**

Vadovėlis yra atnaujintos serijos „Šag za šagom“ tęsinys (7-8 -oji dalis, 7-8-ieji kalbos mokymosi metai). Vadovėlis skirtas mokytis rusų kalbos kaip užsienio kalbos vidurinio ugdymo mokyklos 11-12 klasėse. Mokiniai, kurie rusų kalbos pradėjo mokytis ne nuo 5-osios, o nuo 6-osios klasės, vadovėliu galės naudotis 12-oje vidurinės mokyklos klasėje.

Vadovėlio turinys atitinka vidurinės mokyklos Bendrųjų užsienio kalbų programų reikalavimus (į B1 kalbos mokėjimo lygį orientuota programa, 11-12 klasė) leidžia įgyvendinti vidurinio ugdymo programoje įvardytus užsienio kalbos mokymosi tikslus ir uždavinius, mokiniams įgyti reikiamas žinias ir įgūdžius, ugdyti kompetencijas ir vertybines nuostatas.

Vadovėlio *medžiaga* suskirstyta į 7 leksines temas: «Я и мои сверстники», «Планы на будущее», «Путешествуем и общаемся», «Пользуемся услугами», «Выбираю здоровый образ жизни», «Об интересах и увлечениях», «Школа: будни и праздники». Jomis padengiamos vidurinio ugdymo bendrųjų programų užsienio kalbos 11-12 kl. leksinės temos.

Visų leksinių temų medžiaga – tekstai, kontekstas yra aktualūs, įdomūs. Mokomoji medžiaga įvairi, paimta iš įvairių šaltinių, prasminga. Tekstai atspindi kalbos šalies, gimtosios šalies - Lietuvos ir kitų Europos šalių realijas, yra šiuolaikiški ir informatyvūs. Leksinės temos, komunikacinės intencijos, kalbos medžiaga, ugdomos kalbos supratimo ir raiškos strategijos atitinka vidurinio ugdymo bendrosiose programose apibrėžtas užsienio kalbos B1 lygio kurso turinio apimtis. Greta kalbos šalies (Rusijos) realių paliečiamos ir gimtosios šalies realijos visose vadovėlio temose. Tai aktualizuoja mokomąją medžiagą gimtosios šalies kontekste ir teikia galimybių mokiniams išmokyti pristatyti gimtąją šalį. Taip sudaromos sąlygos ugdyti labai svarbius bendravimui tarpkultūrinius gebėjimus, formuoti tarpkultūrinę kompetenciją, kuri aktuali dabartiniu metu įgyvendinamame vidurinio ugdymo turinyje.

Vadovėlio kalba tinkama. Kalbos mokomasi remiantis taisyklingos šiuolaikinės rusų kalbos pavyzdžiais. Iš pradžių vadovėlyje pateikiamos kalbos struktūros ir dėsniumai, po to remiantis pateikta medžiaga pereinama prie praktinių šių kalbos struktūrų taikymo. Dėstoma medžiaga pateikta aiškiai, logiškai, nuosekliai ir visapusiškai.

Pristatoma medžiaga subalansuota. Išlaikyta pusiausvyra tarp pristatomo naujo žodyno, gramatinių struktūrų, naujos informacijos kiekio, tekstinės ir vaizdinės medžiagos. Visur akcentuojami esminiai dalykai, nėra nereikšmingų detalių. Vadovėlis neperkrautas gramatinėmis struktūromis.

Vadovėlyje tikslingai atrinkta medžiaga užsienio kalbos (rusų) gebėjimams ugdyti ir kompetencijoms formuoti. Pristatoma kalbinė (gramatinė) medžiaga ir tekstai atitinka reikalavimus temų, kalbos sudėtingumo ir kitu požiūriu priimtą Europoje ir deklaruojamą bendrojoje programoje kalbos mokėjimo lygį B1.

Vadovėlyje pateikta tekstinė ir vaizdinė medžiaga yra tolerantiška visų amžiaus grupių, lyčių ir tautinių mažumų atžvilgiu. Temos/problemos, kurios galėtų sukelti atskirų mokinių

nepasitenkinimą ar nepilnavertiškumo jausmą, neliečiamos. Korektiškai vertinami visi įvairių žmogaus veiklos sričių ir asmenybės gyvenimo aspektai.

2.2., 2.3. Vadovėlio metodinė struktūra, medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė

Pateikta teorinė medžiaga ir užduotys leidžia mokytojui dirbti su įvairių pasiekimų mokiniais. Tačiau dirbdamas su vadovėliu mokytojas pats turėtų atrinkti medžiagą, kuri būtų tinkama darbui skirtingais lygiais.

Gerai parengta vadovėlio metodinė sistema. Metodinė struktūra pritaikyta nuosekliai siekti užsibrėžtų užsienio kalbos (rusų) mokymosi tikslų. Ji grindžiama aktualia ir įdomia tekstone ir sociokultūrine medžiaga. Kiekvienos temos pradžioje (kaip ir kitose šios vadovėlių serijos dalyse) pateikiami suformuluoti bendrieji mokymosi uždaviniai, skirti pirmiausia mokiniams (numatomi mokymosi rezultatai). Tai motyvuoja mokinius, ugdo labai svarbius mokiniui mokymosi mokytis gebėjimus. Įvairiems kalbiniam gebėjimams ugdytis skirtos užduotys pažymimos atitinkamais sutartiniais ženklais.

Įvairią kalbinę veiklą iliustruojančios užduotys pateikiamos logiška gebėjimų ugdymo seka. Klausymo, skaitymo, kalbėjimo, rašymo, gramatinių struktūrų vartojimo (pratybų sąsiuvinyje) užduotys derinamos tarpusavyje. Mokymosi metu nuolat remiamasi tekstu kaip išeities tašku numatytiems gebėjimams ugdyti.

✓ Klausymo užduotys susietos su situacijomis ir formuoja pokalbio strategijų gebėjimus. Jos yra autentiškos ir atspindi natūralios kalbos tekstus: interviu, dialogas, pranešimas, pasisakymas. ✓ Skaitymo užduotys ne tik skirtos teksto supratimui, bet ugdo ir mokinių savarankiškus gebėjimus. Pateikiamos užduotys prieš tekstą, užduotys skaitymo metu ir užduotys po teksto: detalusis supratimas, globalusis supratimas, priešasčių pasekmių atskleidimas, teksto nuoseklumo nustatymas ir kt.

Kalbėjimo įgūdžiai ugdomi monologinės ir dialoginės kalbos pagrindu, remiantis įvairaus tipo užduotimis: individualus darbas, darbas poromis, darbas grupėse. Ugdomi gebėjimai kurti aprašomojo, samprotavimo, pasakojamojo tipo žodinius tekstus.

Rašymo užduotys, kaip ir kitų kalbinės veiklos rūšių užduotys, paremtos funkciniu požiūriu į kalbą. Didelis dėmesys skiriamas skirtumams tarp šnekamosios ir rašomosios kalbos struktūrų.

Užduočių formuluočių aiškios, tikslingos, išlaikančios šios serijos vadovėlių užduočių formulavimo stilių, ir todėl turėtų būti suprantamos mokiniams. Užduočių turinyje yra pakankamai medžiagos įvairiai kalbinei veiklai: pateikiamos kalbos struktūros, reikalingi kalbinei veiklai frazės ir posakiai, kalbėjimo arba rašymo planas, iliustracijos (piešiniai, nuotraukos ir kt.). Tokiu būdu sudarytos mokomosios užduotys sudaro sąlygas efektyviai mokytis, įtvirtinti kalbinę medžiagą.

Vadovėlyje taip pat yra nemažai užduočių, skatinančių kūrybiškumą, interpretacinį santykį su pateikiama medžiaga: mokiniai raginami trumpai išsakyti nuomonę apie įvairius jiems aktualius dalykus.

Nauja leksinė ir kalbinė medžiaga atsispindi pateikiamuose tekstuose ir treniruojama įvairiomis užduotimis. Užduočių pobūdis atitinka komunikacinės kalbos mokymosi krypties nuostatas, leidžia integruotai ugdyti sociokultūrinę, sociolingvistinę, lingvistinę, diskurso, socialinę subkompetencijas. Jungiant šiuos elementus, formuojama komunikacinė mokinių kompetencija numatomose kalbinėse situacijose klausytis, skaityti ir suprasti tekstus, dalyvauti pokalbyje išsakant savo nuomonę, kalbėti monologu, kurti tekstus raštu.

Įvairios iliustracijos atlieka joms priskirtą vaidmenį (pateikti kontekstą, papildyti, padėti atlikti užduotį, geriau įsiminti leksiką). Iliustracijos nėra savitikslių, o kartu ir pagyvina vadovėlį, daro mokymąsi patrauklų mokiniams.

Kalbos medžiaga pateikiama lentelėmis. Kiekvieno skyriaus gale pagrindinė temos gramatinė medžiaga pateikiama apibendrintai.

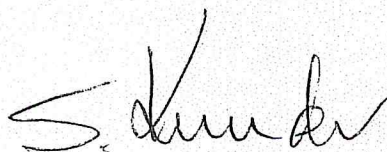

Tekstai parinkti pagal šioje užsienio kalbos mokymosi pakopoje numatytą kalbos sudėtingumo lygį (orientuojamasi į B1.2 kalbos mokėjimo lygį pagal kalbos mokėjimo lygių skalę, kaip nurodoma bendrosiose programose).

Vadovėlyje atitinkamose vietose yra nuorodos į pratybų sąsiuvinį, papildantį vadovėlio užduotis. Tai padeda mokomojo komplekto dalis sujungti į vieningą mokymosi sistemą, o gebėjimus ugdytis nuosekliai ir kryptingai.

Išvada. Vadovėlis „Šag za šagom!“– 7-8 Novyj atitinka keliamus reikalavimus, įvardytus Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte (Patvirtinta Ugdymo plėtotės centro direktoriaus 2012 m. sausio 6 d. įsakymu Nr VK-14) ir gali būti naudojamas mokytis rusų kalbos kaip antrosios užsienio kalbos bendrojo lavinimo pagrindinėje ir/arba vidurinėje mokykloje.

2014-07-10

prof. dr. Gintautas Kundrotas

Kopijos tikslas:

2016-06-10

